

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/155/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816202064
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5816202064.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika a členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci žalobcu: F. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. M. XXXX/X, D. X., proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o náhradu škody 2 044,51 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, č.k. 5C/72/2016-314 zo dňa 21. júla 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobe vyhovel (výrok I.), ako aj vo výroku o náhrade trov prvoinštančného konania (výrok III.), **p o t v r d z u j e .**

Vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol (výrok II), odvolaním nenapadnutom, **p o n e c h á v a** rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Námestovo zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2 044,51 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne od 15. 07. 2016 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti, pokiaľ žalobca požadoval úroky z omeškania od 30. 04. 2016, žalobu zamietol a zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. d/ v spojení s ust. § 15 ods. 1 a § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané proti žalobcovi povereným príslušníkom policajného zboru Okresného riaditeľstva PZ SR v Ružomberku a trestné konanie bolo následne zastavené uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline zo dňa 09. 04. 2013 z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod pre postúpenie veci. Na základe toho potom súd prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že zodpovedným orgánom konajúcim v mene štátu v tomto prípade je ministerstvo vnútra, aj keď pôvodne zo strany prokurátora došlo k zamietnutiu sťažnosti žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo napokon k podaniu obžaloby v tomto prípade nedošlo. Obhajca žalobcu v trestnom konaní prevzal rozhodnutie o zastavení trestného stíhania dňa 29. 04. 2013, a preto, ak podal žalobu na súde dňa 29. 04. 2016, urobil tak v trojročnej premlčacej lehote, a preto súd prvej inštancie neprihliadol ani na námietku premlčania vznesenú zo strany žalovanej. Podľa názoru súdu prvej inštancie došlo i k splneniu podmienky podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., keďže žalobca v priebehu konania podal žiadosť na predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom, a to dňa 17. 10. 2019, pričom až do rozhodnutia súdu žalovaná žiadnym spôsobom na túto žiadosť nereagovala, a teda jej nevyhovela. Pri určení výšky náhrady škody vychádzal z úkonov obhajoby v priebehu trestného konania, ktoré následne vyhodnotil pod bodom 29. dôvodov napadnutého rozhodnutia. Pri rozhodovaní

o nároku na náhradu trov konania vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a s prihliadnutím na pomer úspechu, resp. neúspechu účastníkov v konaní priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %.

2. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie v zákonom stanovenej lehote žalovaná. Žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, žalobu v celom rozsahu zamietnuť dôvodiac tým, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca si nespĺnil hmotnoprávnu podmienku predbežného prerokovania svojho nároku pred podaním žaloby o náhradu škody na príslušnom súde v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Nesprávne súd v tomto konaní i vyhodnotil otázku pasívnej legitímácie. Vzhľadom na skutočnosť, keď prokurátor zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia, neboli naplnené zákonné predpoklady podľa § 4 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona a ministerstvo vnútra v tomto prípade nemôže byť orgánom príslušným na konanie v tejto veci bez ohľadu na to, či prokurátor podal alebo nepodal obžalobu v trestnej veci na navrhovateľa, keďže nespĺnenie čo i len jednej z uvedených podmienok v citovanom zákonom ustanovení má za následok, že príslušnosť Ministerstva vnútra SR ako orgánu konajúceho v mene Slovenskej republiky je vylúčená. V priebehu konania namietala i účelnosť úkonov právnej služby zo dňa 08. 06. 2010, 29. 06. 2010, 29. 11. 2010 a 28. 11. 2012 označených ako preštudovanie vyšetrovacieho spisu na Obvodnom oddelení PZ v Ružomberku spolu s režijným paušálom, pričom tieto úkony nemožno považovať za úkony právnej služby v zmysle vyhlášky MS SR č. 644/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Podľa jej názoru je zaujímavé aj to, že žalobcovi síce boli vyúčtované trovy konania dňa 19. 11. 2011 a 30. 04. 2013, avšak tieto mal žalobca uhradiť až 29. 04. 2016, teda v ten istý deň ako bývalý právny zástupca žalobcu doručil prvoinštančnému súdu žalobu o náhradu škody, čo je zároveň aj posledným dňom premlčacej lehoty na uplatnenie žalobcovho nároku. Nesprávne podľa jej názoru súd priznal i úroky z omeškania, a to z dôvodu, že v predmetnej veci nebolo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu určené, že žalovaná je povinná uhradiť žalobcovi určitú sumu, a preto sa ani nemohla dostať do omeškania.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukazoval na to, že svojou žiadosťou zo dňa 05. 10. 2011 prostredníctvom predchádzajúceho zástupcu požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody, ktorú žalovaná prevzala dňa 17. 10. 2019, pričom na túto žiadosť žiadnym spôsobom nereagovala a ani v konaní vystupujúci štátny orgán nenamietol svoju pasívnu legitímáciu a nepostúpil vec, teda podľa neho, príslušnému orgánu a ani ho na tento prípadný nedostatok neupozornil. Na základe toho potom aj takýto údajný nedostatok žaloby neodstránil z dôvodu nekonania žalovaného orgánu. Zvolenie obhajcu v trestnom konaní bolo jeho ústavným právom, pričom z trestného spisu je zrejmé, aké konkrétne úkony právnej služby pre neho advokát vykonal, za čo si aj vyúčtoval odmenu vo výške 2 044,51 eur. Túto škodu žalovaný riadne a včas nerozporoval pri svojom prvom procesnom úkone v tomto civilnom sporovom konaní a prakticky sa nevyjadroval k skutkovému stavu veci, ani k právnemu posúdeniu. Súčasné námietky sú preto podľa jeho názoru bezdôvodné a sú dôkazom neznalosti platnej súdnej judikatúry. Žalovaná podľa jeho názoru v tomto konaní nepreukázala existenciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, h/ CSP, hoci tvrdila existenciu týchto odvolacích dôvodov.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Pokiaľ išlo o vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany odvolateľa v priebehu odvolacieho konania neboli tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal prvoinštančný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

6. Tak ako to napokon správne konštatuje i súd prvej inštancie v dôvodoch pod bodom 32. rozsudku v priebehu konania žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktorá žiadosť bola doručená 17. 10. 2019, pričom ústredný orgán na túto žiadosť žiadnym spôsobom nereagoval, a preto i odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že tento nedostatok bol v priebehu konania zo strany žalobcu odstránený a na námietku žalovanej v tomto smere neprihliadol.

7. Správne postupoval súd prvej inštancie i pri posúdení otázky konajúceho orgánu v tejto veci s prihliadnutím na ust. § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z., tak ako to zdôvodnil v bodoch 21. a 22. dôvodov napadnutého rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd taktiež v celom rozsahu stotožnil. Ak aj prokurátor v počiatočnom štádiu trestného konania (vznesenie obvinenia) zamietol sťažnosť žalobcu proti uzneseniu povereného príslušníka policajného zboru, je zrejmé, že v tom čase vychádzal a prakticky vždy vychádza z tvrdených (nepreukázaných) skutočností, z ktorých spravidla nemožno ustáliť jednoznačný záver o tom, či sa skutok stal, resp. či je trestným činom, resp. priestupkom. Na druhej strane pokiaľ napokon dôjde k záveru, že je potrebné trestné stíhanie zastaviť, čím prakticky zamedzuje vzniku ďalšej prípadnej škody na strane dotknutej osoby, nemožno podľa názoru odvolacieho súdu od neho spravodlivo požadovať, aby zodpovedal za škodu, ktorá v súvislosti s prípravným konaním vznikla, a preto i odvolací súd v súlade s názorom súdu prvej inštancie dospel k presvedčeniu, že v tomto konkrétnom prípade je ústredným orgánom konajúcim v mene štátu Ministerstvo vnútra SR.

8. Ak v ďalšom žalovaná namietala výšku škody v súvislosti s vykonanými úkonmi právneho zástupcu - advokáta v súvislosti s preštudovaním vyšetrovacieho spisu, tu je potrebné poukázať na ust. § 14 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., z ktorého vyplýva, že za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 až 5, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie. Je teda zrejmé, že ani vyhláška o odmenách a náhradách advokátov neupravuje všetky prípadne účelne vynaložené náklady, ktoré súvisia s prejednávanou vecou a podľa názoru odvolacieho súdu i tu je potrebné vychádzať z okolností konkrétneho prípadu a postupovať obdobne ako napr. pri porade s klientom, a preto ani na túto námietku zo strany žalovanej odvolací súd neprihliadol, lebo je toho názoru, že sa v tomto prípade nejednalo o svojvoľné a neúčelné študovanie spisu s prihliadnutím na charakter podozrenia z trestnej činnosti.

9. Správne postupoval súd prvej inštancie pri posudzovaní úrokov z omeškania, keď za počiatok omeškania považoval nasledujúci deň po doručení žaloby, lebo už od tohto momentu mala žalovaná možnosť zvážiť svoj ďalší postup aj napriek tomu, že jej nebol doručený návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom už aj z jej postoja v priebehu celého konania bolo zrejmé, že nemienila žiadosti žalobcu vyhovieť, a preto odvolací súd, tak ako je vyššie uvedené, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny aj v tejto časti potvrdil.

10. Vo výroku, ktorým bola žaloba žalobcu vo zvyšnej časti zamietnutá (II.), odvolaním nenapadnutom, zostáva rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

11. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP s použitím ust. § 396 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi ako úspešnému účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).